

GŁOS NARODU

NR. 388. — ROK XXVI.

KRAKÓW, CZWARTEK DNIA 10. SIERPNI 1916 R.

WYD. POPOŁUDNIOWE.

CENA ZA OGŁOSZENIA (INSERATY):
Za jeden wiersz petiowy lub jego miejsce K. —12
Za wiersz petiowy układ liczb. lub tabelar. „-60
Nadesłane za wiersz petit. lub jego miejsce „-60
Nekrologi i zawiadomienia od wiersza petit. „-1—
Komunikaty pryw. po kronice od wiersza petit. „-1—
Załączniki, prospekty i cyrkularze, broszurki i t. p. dla zamieszczonych prenumeratorów „-2—
dla miejscowych prenumeratorów „-1—
Przy składowym zamieszczeniu inseratu, nadesłanego itp. udziela Administracja odpowiedniego rabatu.

PRENUMERATA „GŁOSU NARODU“ WYNOŚI W KRAKOWIE W ADMINISTRACJI:
MIESIĘCZNIE K. 3-80. KWART. K. 11— POŁROCZ. K. 21— ROCZNIE K. 40—
Za odnośnienie do domu w Krakowie, lub za przesyłkę pocztową do Austro-Węgier, Niemiec i Królestwa Polskiego dolicza się po 60 hal. miesięcznie. — Cena Nru wynosi w Krakowie: Wydanie poranne 12 hal. Wydanie wieczorne 8 hal. Na prowincyi: Wydanie całodziennie 16 hal.

ADRES REDAKCYI i ADMINISTRACJI: KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA L. 35.
TEL. REDAKCYI 190. — ADMIN. i DRUKARNI 3344. — TELEGR.: „GŁOS NARODU“ KRAKÓW.

ZAMAWIAĆ DZIENNIK MOŻNA:
Przez urzędy pocztowe, Agencje dzienników, lub też wprost w Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie.

WPLATY MOŻNA USKUTECZNIAC:
1) Przez Pocztową Kasę Oszczędności Nr 23.993
2) Przez Filiję Banku Krajowego w Krakowie na rachunek Bieżący Wydawnictwa „Głosu Narodu“
3) Przekazem pocztowym pod adresem Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie, ul. św. Tomasza l. 35.

Biuletyn austro-węgierski.

Wiedeń, 10. sierpnia.

Urzędownie donoszą dnia 10. sierpnia 1916:

Wschodni teren.

Na wzgórzach na południe od Żabia odparty austro-węgierskie wojska rosyjski atak, przy ciężkich stratach po stronie nieprzyjaciela.

Nieprzyjaciel tylko w obszarze Delatyna wszedł wczoraj z armią generał-pułkownika Koevessa w ostrzejszy kontakt bojowy.

Na północ od Niżniowa zaatakowali Rosyanie znów nadaremnie. Zostali oni wszędzie, w kilku miejscach, w walce wręcz odrzućeni.

Na południe od Załoziec rozgorzały od dziś rana nowe walki.

Na zachód i północny zachód od Łucka zachowywał się nieprzyjaciel po ciężkich niepowodzeniach z dnia 8. bm. spokojnie. Natomiast parł on na północ od kolei, prowadzącej z Saren do Kowla ponownie dniami i nocą swe masy do ataku przez Stochód. Jego szturmowe kolony załamały się przeważnie już przed naszymi zaparami. Poniosły one wszędzie ciężkie klęski. Straty Rosyan są znowu bardzo ciężkie.

Włoski teren.

Odpowiednio do wytworzonej przez opróżnienie przyczółka mostowego Gorycyi sytuacji, porzucono miasto i po krwawym odrzuceniu ponownych włoskich ataków na płaskowzgórzu Doberdob przeprowadzono, bez zakłócenia ze strony nieprzyjaciela, zalecone sprostowania naszych pozycji. W tym obszarze wzięły nasze wojska w ostatnie dniach 4100 Włochów do niewoli. Podczas wtargnięcia nieprzyjaciela do przyczółka mostowego Gorycyja nie zdołano już zabrać sześciu naszych dział.

Wczoraj skierowali Włosi największe wysiłki na odcinek Plawy. Po 12-godzinym masowym ogniu artylerji atakowała włoska piechota Zagorę cztery razy, wzgórzka na wschód od Plawy trzy razy. Wszystkie te szturmy załamały się na silnym oporze naszych wojsk, wśród których ponownie odznaczyły się oddziały pułków piechoty nr. 22 i 52.

Na froncie tyrolskim rozbilo się kilka prób atakowych nieprzyjaciela w Dolomitach i trzy ataki na nasze pozycje w obszarze Pasubio.

Południowo-wschodni teren.

Nie było żadnych wydarzeń o znaczeniu.

Zast. szefa sztabu generalnego v. Hoefler m. p. p.

Na froncie rosyjskim.

P. Langstein, korespondent wojenny „Morgenzeitung“ donosi z frontu rosyjskiego za pozwoleniem kwatery prasowej pod datą 9. h. m.

W trudnym terenie górskim na Bukowinie także i wczoraj wojska Arceyścicia Karola kontynuowały swoje pomyślne postępy. W obszarze górskim na północ od Capu i usiłowały oddziały rosyjskie stawić zacięty opór, lecz wyrzucił je atak wojsk sprzymierzonych. Także pod Worochta poszły nasze wojska do ataku i zajęły grzbiety górskie z narożnikiem wysokości 1300 m. W przesmykach i na drogach górskich toczyły się zacięte walki z drobniejszymi oddziałami rosyjskimi, lecz wreszcie udało się usunąć Rosyan z całej tej okolicy.

Na północne skrzydło armii gen. Koevessa stojące na południe od Dniestru natarli Rosyanie bardzo silnie. Ponieważ na skutek masowego ataku piechoty rosyjskiej wypadło odpowiedzieć przesunięciem naszego frontu koło Tlumacza, musieliśmy także cofnąć nasze linie dalej na zachód od Otynii.

Rosyanie atakują nasze nowe pozycje, walki toczą się dalej. Koło Załoziec na północ od Dniestru pod Niżniowem odrzućono gładko rosyjskie próby ataku.

Na Wołyniu podjęły wojska generała Tertszińskiego żywą działalność ofensywną. Rosyanie w olbrzymich masach zaatakowali linie niemieckie i austro-węgierskie nad Stochodem. W sześciu kolumnach szturmowali oni nasze przedpola, a poza szeregami widzialne oficerów z rewolwerami i biczami pędzących żołnierzy do ataku.

W ogniu naszej piechoty załamały się te szturmy, wzorowane na taktyce napoleońskiej.

Wojska gen. Fatha zatrzymują pomyślnie zapędy rosyjskie, kierowane na południe od Stobychwy, koło kolei Kowel—Sarny i próby przejścia przez Stochód.

Posiłki dla Brusilowa.

Bukareszt. (Tel. pryw.) „Jaschul“ donosi z Ungaryi: Codziennie przeciągają z Bessarabii wielkie ilości żywności, spiesząc na front galicyjski. Wojska te były skoncentrowane między Reni, Ismailem i Kilią dla zamierzonych przez Rosję operacji na Bałkanie. Podobno Brusilow zażądał tych posiłków, gdyż przygotowuje on kontrofensywę przeciw działaniom niemiecko-austro-węgierskim. W Bessarabii zapowiadają poważne wypadki. Ruch kolejowy dla komunikacji prywatnej zupełnie zamknięty.

„Journal du Balcan“ donosi, że do Salonik przybyły wojska rosyjskie.

Manifest rosyjski do Polaków.

Wiedeń. (Tel. pryw.) „Südslav. Kor.“ donosi z Berna szwajcarskiego: Według wiadomości „Bund“ ze źródeł rosyjskich, zapowiadany manifest rządu rosyjskiego do Polaków ukaże się dnia 12. bm., tj. w urodziny następcy tronu Aleksieja Mikołajewicza.

Nowy manifest ma w głównej osnowie swych przyczynów odnowić obietnice W. księcia Mikołaja Mikołajewicza.

„Ostatni atut“.

Hamburg. (Tel. pryw.) „Hamburger Fremdenblatt“ donosi z Lugano: Mianowanie Hindenburga naczelnym wodzem frontu rosyjskiego wywołało w Petersburgu widoczne zaniepokojenie ze względu na wrażliwość, jakie to mieć może na sojusznikach Rosyi i neutralnych.

Korespondent „Corriere della Sera“ stara się w swych relacjach wpłynąć uspokajająco. Zapewnia on dalej, że obecnie sytuacja wojenna w Galicji jest inna, aniżeli roku zeszłego w Polsce panowała. Roczna przerwa wyzyskała Rosyanie dla budowy kolei, pomnożenia parku samochodowego i artylerji, w liczne działa ciężkiego i lżejszego kalibru.

„W szeregach rosyjskich panuje teraz znacznie lepszy duch niż poprzednio, co obecnie pozwala się spodziewać zwycięstwa Rosyan (!).

„Niemcy sprowadzili przeciw Brusilowowi olbrzymie siły i walczą z nadzwyczajną zaciętością. Niepomyślnie stosunki terenowe nie pozwalają dowódczemu rosyjskim zgromadzić wielkich sił. Działania rosyjskie mogą robić wrażenie zahamowanych, lecz zwycięstwo Rosyan nie ulega wątpliwości. Mianowanie Hindenburga — kończy „Corriere della Sera“ — jest ostatnim atutem Niemiec.“

Nowa ofensywa na zachodzie?

Wiedeń. (Tel. pryw.) „Südslav. Kor.“ donosi z Zurychu: Według nadeszłych tu wiadomości niebawem należy się spodziewać nowych wielkich zdarzeń na Zachodzie. Naczelne kierownictwo angielsko-francuskie po doświadczeniach początkowych zmienilo plany ofensywy i przeprowadziło już nowe ugrupowanie wojsk. Krytyk wojskowy „Zürcher Morgenztg.“ donosi, że Haig i Joffre poza miastem Albert przegotowali olbrzymie siły do działań zaczepnych. Znajdują się wśród nich silne posiłki angielskie świeżo sprowadzone. Wszystko to zapowiada — kończy ten dziennik — że Haig i Joffre w niedługim czasie podejmą operacyje na wielką skalę, lecz w zmniejszonej formie i skierowane na inne niż dotychczas punkty frontu niemieckiego.

Komunikat angielski.

Wiedeń. (B. Kor.) Z kwatery prasowej donoszą urzędowy biuletyn angielski z dnia 9. bm. popołudniu: W ciągu ostatniej nocy obłąbtej posunęliśmy się w wielu punktach na wschód od lasku Tones. Walki w dołkach do Guillemont trwają dalej.

Komunikat wieczorny: Na północny zachód od Guillemont posunęła się nasza linia 40 jardów naprzód. Nieprzyjaciel podjął cztery ataki na północny zachód od Pozieres, w czwartym udało mu się zająć nasze rowy długości 50 jardów.

Doniesienie Joffre'a.

Wiedeń. (B. Kor.) Z kwatery prasowej donoszą: Komunikat francuski z dnia 9. bm. godz. 11 w nocy. — Na północ od Sommy posunęliśmy wczoraj nasze zdobyte tereny, przyczem zajęliśmy mały laszek i rów silnie przez nieprzyjaciela obsadzony na północ od lasku Hem, który całkowicie posiadamy. Ogółem w ostatnich dniach zdobyliśmy na północ od Sommy całą linię niemiecką na froncie 6 km. i 500 do 500 m. obszaru w głąb. W Szampanii rozbiliśmy silne oddziały nieprzyjacielskie, które poszły do ataku po gwałtownym ostrzeliwaniu.

Na prawym brzegu Mozy toczy się zacięta walka na całym froncie od Thiamont—Fleury. Nasze wojska utrzymują się na pozycjach i postępują ku nieprzyjacielowi, który usiłował nas wyprzeć kontratakami z obszaru na północny zachód i południe od fortu Tiamont. Przeszliśmy wówczas do ofensywy i zajęliśmy z powrotem wszystkie części rowów, gdzie nieprzyjaciel zdołał się usadowić i wdarliśmy się do fortu. Na froncie Vaux—Chapitre—Chenois zajęliśmy w jednym punkcie jedną a w niektórych miejscach dwie linie rowów nieprzyjacielskich. W jednym znaleźliśmy 100 zabitych lub rannych Niemców. We wszystkich tych walkach pojaliśmy około 200 nierannych jeńców w tem 6 oficerów i zdobyliśmy 6 karabinów maszynowych.

Walki lotników: Jeden z naszych lotników stracił w czasie lotu wywiadowczego jeden aparat nieprzyjacielski, który płonąc spadł poza linię nieprzyjacielską na północ od Auberive. Wczoraj o godz. 9

wieczorem rzucił nieprzyjacielski lotnik 4 bomby na Nancy, przyczem rannono 5 osób cywilnych.

Wojna z Włochami.

Nad Soczą.

Wiedeń. (Tel. pryw.) Za zwoleniem wojennej kwatery prasowej donoszą do pism wiedeńskich: Cała wyżyna Doberdob, zwłaszcza San Michele i okolica San Martino stały wczoraj pod ciągłym ogniem artylerji włoskiej. Szturmy piechoty powtarzały się głównie przeciw pozycjom austriackim na San Michele i w okolicy San Martino. W ciężkich walkach odparto wszędzie Włochów. W niektórych częściach rowów, gdzie Włosi wdarli się przejściowo w ataku, wrę jeszcze walka. Do miasta Gorycyi dotarło kilka oddziałów włoskich.

Komunikaty włoskie.

Wiedeń. (Tel. pryw.) Wzdłuż frontu między Adygą a górą Soczą ostrzeliwano nieprzyjaciela gwałtownie nasze linie i miejscowości, poczem w niektórych miejscach następują ataki piechoty. Wczoraj artylerja nieprzyjacielska czyniła szczególnie na lewym brzegu Torrente, w dolinie Vallarsa, w odcinku Passubio oraz u źródła potoku Posina. W dolinie Sugana i w górnym Cordevole odbyły się akcyje piechoty, szczególnie zacięte na stokach Monte Sief, gdzie rozbity się trzy ataki nieprzyjacielskie przeciw naszym stanowiskom. U źródła potoku Costeana w odcinku Falzarego baterje nieprzyjacielskie obsypały nasze stanowiska 500 granatami, ale nie zachwiali naszego oporu. W dolinie Chiarzo i w dolinie górnego Dogna nieprzyjaciel ostrzeliwał znów miejscowości; nasza artylerja odpowiedziała zniszczeniem osad nieprzyjacielskich w Raidli w dolinie Seebach.

Nad dolną Soczą wywypojedynek artylerji. Zapaliliśmy magazyny w Nabrezinie i na drugiej stronie Monte Cosich. Przy ataku dnia 4. sierpnia pod Monfalcone stwierdzono, że wróg pozostał w rowach przez nas zdobytych, szeregowe bomby duszące.

Wiedeń. (B. Kor.) Sprawozdanie włoskie z dnia 7. sierpnia: Pomiędzy Adygą a górą Soczą ciągną akcyje artylerji. Na równinie Asiago nieprzyjaciel zniszczył przez wybuch min jeden z naszych rowów na stokach Monte Zebio. Wróg podjął stamtąd atak, który jednak został wstrzymany ogniem naszej artylerji. W obszarze Tofana wojska nasze zajęły silne stanowisko, które panuje nad drogami, łączącymi dolinę Travenauzes i dolinę Gader. W górnej Dogna trwa ze strony nieprzyjaciela ostrzeliwanie miejscowości zamieszkałych, a z naszej strony ostrzeliwanie budynków wojskowych w Tarvis, w Raibli i Tolminie.

Nad dolną Soczą zaatakowały wojska nasze wczoraj w rozmaitych punktach silne pozycje nieprzyjacielskie, podczas gdy na obszarze pod Monfalcone w dalszym ciągu toczyła się rozpoczęta dnia 4. bm. energiczna ofensywa w kierunku wzgórz 85 i 121. Po przygotowaniu artylerjijskiej piechota nasza przystąpiła do ataku i zdobyła rozmaite następujące po sobie linie i utwierdzenia nieprzyjaciela. Pod Monfalcone zajęli bersalierzy i oddziały rowerzystów z batalionów 3., 4. i 11. w krwawej walce prawie całe wzgórze 85 i utrzymali je przeciw kontratakom nieprzyjacielskim. Ujeliśmy 3600 jeńców, między nimi około 100 oficerów wśród bogatych łupów znajdując się baterja z 3 dział, około 10 karabinów maszynowych, wielka ilość karabinów, amunicyi i innego materiału wojennego. Jedną z naszych eskadr rzuciła skutecznie bomby na wężowy punkt kolejowy pod Opicina i rozprząła nieprzyjacielską eskadę lotniczą, przyczem stracono jeden latawiec.

„Fremdenblatt“ o Gorycyi.

Wiedeń. (B. Kor.) „Fremdenblatt“ daje wyraz bolesnym uczuciom z powodu losu miasta Gorycyi, której ruiny na wieczne czasy będą głośnym świadectwem nieprzemijającego bohaterstwa Austro-Węgier. Ale grzyby Gorycyi będą zarazem po wszystkie czasy głośną hańbą Włoch, owych Włoch, które dopuściły się najniebezpieczniejszego wiarołomstwa, i pod pokrywą uwolnienia nieoswobodzonych współplemieńców kwitnące miasto, które rzekomo chcieli ratować przed barbarzyńcami, zamienili w gruzy. Dziennik podkreśla, że pojawienie się wojsk włoskich w Gorycyi nie rozstrzyga o wojnie i nie rozstrzyga o przyszłym losie tego miasta, ale duch, który ożywił obrońców Gorycyi, żyje w naszej armii i daje rękojmię, że żadna nieprzyjacielska przemoc nie jest w stanie naszych wojsk pokonać.

W Afryce wschodniej.

Wiedeń. (Tel. pryw.) Komunikat angielskiego gen. Smutsa z 8. sierpnia: Mały port Sadani został obsadzony 1. sierpnia przez siły marynarskie przy nieznanym oporze wroga. Inne operacyje oddziałów marynarskich rozwijają się na różnych punktach wybrzeża. Generał-major Van Deventer, który doszedł do niemieckiej kolei centralnej koło Kilimatinde, Loddoma i Kikombo, ściga odparte stąd oddziały wroga w kierunku na Mapua. Oddział, postępujący naprzód

w stronę Singida, na zachód od Kondoa Irangi wdał się w walkę z oddziałem Niemców. Wróg poddał się w blokhauzie po zaciętym oporze. Generał brygady Northey donosi o walce pod Malangali 24. lipca, w której nieprzyjaciel stracił 150 ludzi, nie licząc jeńców. Po bitwie ruszył nieprzyjaciel na Madihira, o 30 mil dalej na północ na drodze do Irangi.

Sprawy węgierskie.

Memoriał partji niezawisłości.

Budapeszt. (B. kor.) Na wczorajszym posiedzeniu partji niezawisłości oświadczył hr. Wojeich Apponyi, że z okazji konkretnej kwestyi, która już od dłuższego czasu zajmowała opinię publiczną, na wniosek hr. Karolyiego wybrano nie akcyje parlamentarna, lecz formę memoriału, wystosowanego bezpośrednio do Tronu, aby dokumentem, w którym wyrażono życzenia stronnictwa, mógł swego czasu udowodnić krajowi, że w sprawie tej stronnictwo nie było bezczynnym. Ze względu na odmienne wiadomości o tem umieszczone, uważał hr. Apponyi za konieczne fakt ten stwierdzić i oświadczyć, że memoriał wypracował z upoważnienia rady prezydyalnej i sam złożył go w kancelaryi gabinetowej.

Składki hr. Karolyiego.

Budapeszt. (Tel. pryw.) Jeden z dzienników partji pracy zajmuje się gorliwie sprawą, gdzie znajdują się pieniądze, zebrane przed wojną przez hr. Karolyiego w Ameryce na cele wyborcze. Dziennik ten utrzymuje, że pieniądze te znajdują się pod fikcyjnym nazwiskiem w jednym z banków paryskich, tak iż rząd francuski nie może ich skonfiskować.

Hr. Karolyi już raz oświadczył w tej kwestyi, że pieniądze te umieszczone są w dobrym miejscu, a ludzie ciekawi nie zmuszą go do tego, żeby zdradził miejsce ich umieszczenia.

Bar. Burian a hr. Andrassy.

Budapeszt. (Tel. pryw.) „Az Est“ pisze pod tytułem: „Pogłoski o mianowaniu hr. Andrassy'ego ministrem spraw zagranicznych“: Od dłuższego czasu krąży pogłoski, jakoby nastąpić miały zmiany w kierownictwie ministerstwa spraw zagranicznych. Pogłoski te utrzymują się zwłaszcza z okazji pobytu hr. Juliusza Andrassy'ego w Berlinie i w Wiedniu. Według tych wieści, hr. Burian prosił rzekomo o dymisyje, pogłoski te znalazły już nawet jego następcę w osobie hr. Andrassy'ego. Na podstawie zgodnych informacyi można oświadczyć, że wiadomość o bliźkiej zmianie w ministerium spraw zagranicznych nie odpowiada prawdzie i że na żadnym miejscu nikł ani nawet nie myśli o takiej zmianie. Tem samem odpadają również wszelkie kombinacyje na temat osoby następcy.

Szwecya a Rosya.

Sztokholm. (B. kor.) Aj. tel. szwedzka donosi: Prasa rosyjska ogłasza półroczne sprawozdanie o naruszeniu neutralności szwedzkiej, zwłaszcza z zatopieniu parowca „Syria“. Dochodzenia rządu rosyjskiego wykazały, że „Syria“ zatopiona została na wodach szwedzkich, lecz komendant rosyjski sądził, że znajduje się na wodach międzynarodowych. Rząd rosyjski wyraził swe ubolewanie z powodu zajścia tego i ukarał komendanta. Co się tyczy zajętych parowców niemieckich „Wormacya“ i „Lizbona“ władze rosyjskie zarządziły śledztwo, które jednakże nie wykazało, by zajęcie okrętów nastąpiło na obszarze wód szwedzkich. Sprawa ta więc będzie przedłożona rosyjskiemu sądowi morskiemu i rząd szwedzki będzie mógł przedłożyć temu sądowi wszelkie szczegóły zajścia. Dowodzi to, jak powiada dzienniki, że rosyjski rząd stara się ściśle przestrzegać nietykalności szwedzkiej. Wszystkie władze rosyjskie otrzymują w tej mierze konkretne wskazówki.

Wiadomości telegraficzne

„Głosu Narodu“ z dnia 10. sierpnia 1916 r.

Piąta pożyczka niemiecka.

Berlin. (Tel. pryw.) Piąta pożyczka wojenna niemiecka ogłoszona będzie prawdopodobnie w pierwszych dniach września. Wysokość kursu oraz inne warunki dotychczas nie są oznaczone.

Socyalści francuscy.

Genewa. (Tel. pryw.) Pokojowa mniejszość kongresu socyalistów domagała się wykluczenia Herve'go, ponieważ dąży on do rozłam partji, a nadto gwałtownie propaguje kontynuowanie wojny. Wniosek ten jednak upadł, gdyż przewodniczący Renaudel wziął Herve'go w obronę, oświadczył, że patryotyzm jego jest godny uznania. Należy popierać francuską partję wojenną, gdyż znajduje ona coraz mniej posłuchu wśród ludu, który bez względu na wierzy w zwycięstwo.

Wybuch w arsenale.

Bukareszt. (B. kor.) W fabryce prochu i broni w Dudesztoko Bukaresztu nastąpiła wielka eksplozja. Według niepotwierdzonych wiadomości, zginęło wielu żołnierzy, i wielu odniosło rany. Król i minister wojny

udali się zaraz na miejsce wypadku. Przyczyna jeszcze nie znana.

Po straceniu Casementa.

Nowy Jork. (B. kor.) Biuro Wolffa donosi: Stracenie Casementa przez powieszenie wywołało tu największe oburzenie. „Evening Post“ określa to jako szaleństwo rządu, który sprzeciwił się największym politycznym doświadczeniom i Anglię na więcej niż wiek przedstawił w oczach Irlandy, jako okrutnego ciemniacę. „Evening Sun“ pisze: Z punktu widzenia umowy z Irlandją, oraz ze stanowiska międzynarodowego, stracenie Casementa było jedną z najbardziej zadziwiających pomyłek historyi.

Z Królestwa.

Włościański Związek rolniczy.

W niedzielę dnia 16 lipca, odbyło się w Lublinie przy ul. Początkowskiej Nr 11, poświęcenie lokalu nowej instytucji włościańskiej pod nazwą „Włościański Związek rolniczy“.

Myśl założenia Związku włościańskiego powstała już dawno wśród włościan powiatu lubelskiego. Wojna postawiła włościan w położeniu bardzo krytycznym. Z jednej strony zniszczenie, któremu uległ prawie cały kraj, a z drugiej strony szalona drożyzna wszelkich towarów, wynikająca z braku towarów, a jeszcze bardziej z rozwielmożnionej do niesłychanych granic spekulacji. Mimo instytucji, mających na celu ratowanie ludności, dotkniętej klęską wojenną, na wsi nie można dostać potrzebnych towarów, trzeba za nimi towarami lazić, wystawać, marnować drogi czas, a jednocześnie płacić szalone sumy pośrednikom, którzy na ludzkiej krwi wyciągają w tych ciężkich czasach nienajmniej ogromne majątki. Włościanin był zupełnie zdany na łaskę i niełaskę kupców, dostawał tylko to, co oni chcieli sprzedać i płacił, ile żądano.

Wobec takich stosunków włościanie zmówili się, aby założyć własną hurtownię na cały powiat, która by dostarczała towarów wszystkim gminom i wsiom, bo wtedy włościanin nie będzie zależny od pośredników. Dostanie towar jaki zechce i po tańszych cenach.

W ten sposób powstał Związek włościański. Statuty związku zostały przez komendę obwodową zatwierdzone i otwarto skromny sklep przy ul. Początkowskiej Nr 11 w Lublinie. Związek włościański ma prawo otwierania filialnych sklepów we wszystkich gminach i wsiach powiatu lubelskiego. Do tego czasu powstał już sklep filialny we wsi Wysockie, gminie Jastków.

Do Związku włościańskiego może należeć każdy włościanin, który się do Związku zgłosi i zapłaci wpisowe 2 kor. i 20 kor. udziału (jednorazowo). W ten sposób zgłaszający się staje się członkiem Związku i może korzystać ze wszystkich urządzeń Związku i brać udział w ewentualnych zyskach ze sklepu.

Na czele Związku włościańskiego stoi włościanin Józef Stelmasiak z kol. Rury św. Ducha, gmina Konopnica.

Znaczenie Związku scharakteryzował w przemówieniu p. Dąbski: Naród — mówił — aby być wolnym i niezawisłym, musi ująć sam w ręce swe gospodarstwo i jego najważniejsze gałęzie, to jest handel i przemysł. Związek włościański może się rozwinąć w potężną instytucję, ale trzeba żmudnie, codziennie, a wyczerpującej pracy, do której nasze włościanstwo jest zdolne, bo pracowitości i wytrwałości nauczyła go sama przyroda i ciężkie stosunki życiowe. Przez Związek powstaje też kawał samodzielnej Polski, bo na wielkość ojczyzny składają się pojedyncze wysiłki społeczeństwa. Jednego tylko trzeba do udania się tego dobrego dzieła — solidarności i wytrwałości, której nam dotąd brakowało, a która w tych ciężkich próbach narodzić się musi.

Pielgrzymka do Krzyża pamiątkowego w Warszawie.

W niedzielę od wczesnego ranka aż do zmierzchu tłumy osób podążały do podnóża fortu cytadeli, gdzie w sobotę, dn. 5 bm., poświęcono krzyż na miejscu stracenia 5 członków Rządu Narodowego. Wzgórze, gdzie stoi krzyż, przez cały dzień roilo się mrowiem głów ludzkich. W godzinach popołudniowych na ulicach od staramiejskiej dzielnicy do placu Broni panował ruch tak znaczny, że nie starczyło miejsca na chodnikach i publiczność musiała kroczyć po jezdni. Tramwaje w kierunku cytadeli przez cały dzień były natłoczone.

Po południu do stóp krzyża z wizerunkiem Zbawiciela przybył szereg ochron dziecięcych. Ochroniarzki objaśniały dołcom znaczenie wzniesionego w tem miejscu krzyża dla Polski.

Kilkakrotnie tłum zgromadzony śpiewał na wzmog: „Boże coś Polskę“.

Rejestracja strat wojennych w Warszawie.

W tych dniach władze zatwierdziły skład osobisty 15 komisji szacunkowych miejskich na Warszawę. Do komisji tych weszli przedstawiciele Stow. właścicieli nieruchomości. Stowarzyszenia kupców polskich, Związku kupców miasta Warszawy, Warszawskiego Stow. lokatorów, Tow. wzaj. pomocy właścicieli nieruchomości, oraz komisji Zgromadzeń rzemieślniczych. Biura komisji okręgowych w Warszawie czynne są już od kilku tygodni, w których przyjmowano deklaracje oraz udzielano informacji zgłaszającym się poszkodowanym.

Dla ubogich Warszawy.

Przewodniczące komitetów niesienia pomocy dla ubogich, p. Niegołęwska z Poznańskiego i pani Rose z Berlina, nadesłały do Warszawy pod adresem Głównej rady opiekuńczej 24 skrzynki, 10 worków i 4 paczki z ubrankami dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat; 6 skrzyń pochodzi z Vevey. Ubranka są trwale i ładne, do każdej koszulki dołączono medalionik z wizerunkiem

Matki Boskiej Częstochowskiej lub krzyżyk metalowy.

Gubernator warszawski z okazji pierwszej rocznicy zajęcia Warszawy przez wojsko niemieckie złożył na rzecz ubogiej ludności miasta 5000 marek.

KRONIKA.

Kraków, 10. sierpnia 1916.

Dla uzdrowienia stosunków aprowizacyjno-odbudowczych wiele przyczyni się przeniesienie poszczególnych działów Namiestnictwa do Krakowa, jak niemniej przyjazd Wydziału krajowego, który urzędować tu będzie w domu fundacyjnym „Kairo“ przy ul. Retoryka, na ten cel odpowiednio zwinestwowany. Tak poszczególni referenci Namiestnictwa jak niemniej Wydziału krajowego powinni poznać dokładnie środowisko, jakim jest Kraków, zakulisowe roboty, sferiania się najrozmaitszych grup i osobowości, drogi i manowce, jakimi się kroczy do opanowania wszystkich organizacji gospodarczych, aby obsadziwszy je synekurystami, nie nie mającymi wspólnego z daną gałęzią, spaczyć je w samym zawiązku i unieruchomić.

Znajdą tu tak wiele wymownych przykładów politykomańsko-faktorskiej roboty, której jak najszybciej kres położyć należy, jako pasyżyty, który szerzy się zastrasza i w czasie wojny i zamiast wzmocnić społeczeństwo i dać mu moc przetrwania, odrzuca się fundusze, uśmierca samą akcję, otwierając obcom „homonovusom“ drogi do gospodarczego opanowania kraju.

Przedewszystkiem pierwszym warunkiem jakiegoś domagać się należy od czynników, chcących brać udział w pracach nad gospodarstwem podniesieniem kraju, powinno być udzielenie zawodowe, znajomość stosunków, a przede wszystkim czyste ręce. Nie zastąpi tego nigdy dawny klucz wyborczy, dostarczający politykomanów do wszystkich działów gospodarczych, „beiratów“ i rad nadzorczych. Nie powinniśmy zapominać, że na kraj nasz i Kraków, ogniskując wszelkie wysiłki gospodarczej odbudowy, patrzy cała Polska, chcąc widzieć przykłady w dziedzinie, gdzie pozwolono nam się rozwijać politycznie i gospodarczo, czerpać podjęte do pracy, jaka czeka nas przy odbudowaniu zgliszcz wojennych, budowie fundamentu pod niezależny byt.

Pierwsze posiedzenia Rady miejskiej i to co się dzieje we wszystkich gospodarczych organizacjach, nie budzi poczucia nadziei, upewnia, że wojna i ciężkie jej przejścia niczego nas nie nauczyły. Nie możemy się więc zupełnie dziwić utratą wpływu, na co żala się nasi politykoman, natrafiając na trudności w przeprowadzaniu swych postulatów, kompromitujących częstokroć kraj i społeczeństwo, jakie zastępują.

Od kilku dni słyszy się o wysiłkach nad stworzeniem nowej organizacji, której zadaniem ma być aprowizacja kraju, rozdział żywności pomiędzy poszczególne powiaty, kwestya wywozu jaj i handel zamienny pomiędzy naszym krajem a sąsiednimi, celem wzajemnego uzupełnienia braków, powstałych w aprowizacji.

Rząd zapatrzył Wojenną Centralę handlującą w pewne prerogatywy, chciał, by zajęła się ona kwestią cukru etc., wogóle spełniać ona miała zadania wymagane od mającej obecnie powstać t. z. „Landes-Aprovizionierung-Stelle“. Nieodpowiedziala jednak ona swemu zadaniu, zaprzepaściła hurtownię, oddaną jej przez tut. kupców, dała się pokonać „Milesowi“, który nie traciwszy czasu, nawiązał stosunki z handlem państw neutralnych, w krótkim czasie unieruchomił Centralę, skazując ją tylko na pośrednictwo w sprzedaży i rozdziale węgla, na czym ona robiła i robi wyborne interesy. Poza tem „Miles“ rozpoczął ogalać kraj z jaj i tylko dzięki Namiestnictwu, a w szczególności radcy p. Piotrowi Barańskiemu, referentowi tego działu, udało się uzyskać odpowiednie zakazy wywozu i kraj od ogolocenia ze środków żywności uchronić.

Mamy nadzieję, że tak p. Namiestnik Eksk. Diller, który złożył tyle dowodów życzliwości dla kraju i naszego społeczeństwa, jak niemniej pilny pracownik i znawca stosunków p. radca Barański nie dopuszcza, aby kraj pod władzą aprowizacji zdany był na łaskę i niełaskę spekulantów osłaniających się płaszczykami organizacji pozostających pozornie pod kontrolą, lecz wyłamujących się z pod niej faktycznie i posiadami dobrze płatnych synekurzystów, zdobywali potrzebne im pozorne ukrajowanie spekulacyjnych spółek.

W rozmowie z jednym z dyrektorów tutejszej instytucji finansowej, po nominacji „beiratu“ Centrali piszący te słowa przepowiedział co stanie się z nią niebawem, widząc politykomanów i laików u steru. Przepowiednia ziścić się musiała w całej rozciągłości, są synekury dobrze płatne, a działalnością szczyt się „Miles“, dawny nieprzyjaciel, zwalczany językiem, a obecny kandydat na spółnika, ewentualnie spadkobiercę Centrali. Mamy jednak nadzieję, że tam, gdzie strzeże się interesu kraju i społeczeństwa, nie sięga wpływ synekurzystów, a sprawa ta tak zostanie załatwiona, jak w innych krajach, gdzie kontrola władz kładzie tamę wszelkiej spekulacji.

Z miasta.

Opieka nad młodzieżą. Komitet opieki nad młodzieżą ogłasza następującą odezwę do rodziców i opiekunów:

Liczna dziatwa i młodzież niema wskutek wojny należytej opieki, bo ojcowie znajdują się daleko na polu walk, a matki często muszą szukać w dzisiejszych ciężkich czasach zarobku poza domem. Przez to część dzieci i podrastających chłopców i dziewcząt, pozabawionych rodzicielskiego dozoru, tuła się bezczynnie i naraża na zepsucie. Wśród podrastającej młodzieży są też i tacy, którzyby mogli i chcieli pracować i zarabiać, ale nie wiedzą, gdzie takiej pracy szukać, lub nie mogą dostać pracy stosownej do swoich sił i wieku. Tej młodzieży i dziatwie naszej trzeba

dostarczyć w czasie wolnym od szkoły odpowiednich zajęć. Dzieci trzeba zająć zdrową zabawą pod życzliwą opieką i kierunkiem, młodzieży podrastającej trzeba dać w rękę lekką, odpowiednią do wieku i sił, pracę przynoszącą pożytek, a chroniącą od zejścia na manowce. Stara się już o to dużo Towarzystwo i ludzi dobrej woli, ale jeszcze pozostaje setki młodzieży, potrzebującej kierunku, nadzoru i zajęcia. Temi musimy zaopiekować się wszyscy. Nie dajmy im się marnować, bo młodzież, to przyszłość nasza!

Aby dostarczyć zajęcia, pracy i zabaw, zbierane będą przez szkoły i gospodarzy domów wiadomości o dziatwie i młodzieży ze szczególnem uwzględnieniem dziatwy, niemającej żadnego zajęcia i dostatecznej opieki. Zarazem Miejskie Biuro pośrednictwa pracy (Plac WW. ŚŚ. 1. 1 od godz. 9—1 przedpołudniem i od 4—6 popoł.) przyjmować będzie zgłoszenia młodzieży, szukającej pracy i zgłoszenia pracodawców, mogących dać pracę, odpowiednią dla wieku zdrowia i sił młodzieży.

Rodzice i opiekunowie! Do Was zwracamy się o pomoc i współdziałanie. Do Was przedewszystkiem odzywamy się matki, chcące doczekać się ze swych dzieci pociechy, podpory na starość i wychować je na pożytecznych członków społeczeństwa. Jak pragniecie tego dla swych własnych dzieci, tak pomyślcie także i o tych dzieciach, którym dziś brakuje ojcowiskiego oka i opieki matczynej. Pomóżcie więc do zebrania wiadomości o dzieciach i młodzieży. — Chłopców i dziewczęta, tułających się bezczynnie, zachęcajcie i prowadźcie do Biura pośrednictwa pracy, dziatwę młodszą posyłajcie na te zabawy, które odbywają się w parku Jordana i które będą gdzieindziej także urządzone. Zajmijcie dzieci i młodzież pomocą w domu, w ogrodzie i w polu. A kto może dostarczyć lekkiej, zdrowej pracy zarobkowej dla podrastających chłopców i dziewcząt i życzliwej przytem opieki, niech doniesie o tem do Biura pośrednictwa pracy. Jaka dziś młodzież, taki będzie później naród. Nie dajmy się naszej dziatwie i młodzieży marnować!

Brak tłuszczów. Od dłuższego czasu daje się w mieście odczuwać brak tłuszczów: masła, słoniny, smalcu itp. Brak ten w ostatnich dniach stał się niezmiernie dotkliwym. Dziś nie można było dostać w masarniach słoniny ani smalcu. Brak jest również wędlin. Masarze objaw ten tłumaczą w ten sposób, że ceny żywego towaru na targowicy krakowskiej poszły bardzo w górę, podczas gdy taryfa maksymalna obniżyła ceny wyrobów masarskich. Masarze wobec tego nie mogą nabywać nierogaczyny, która jest wywożoną za granicę kraju, gdzie ceny jej są wyższe. Koniecznym jest, aby zarząd miasta na tę sprawę zwrócił baczną uwagę i poczynił jak najszybciej wszelkie potrzebne kroki, aby miasto otrzymało niezbędną dla mieszkańców ilość tłuszczów, w zimowych bowiem miesiącach brak ten przybrać może katastrofalne rozmiary, uniemożliwiając tak gospodarstwu domowemu jak i restauracjom przygotowywanie niezbędnych potraw. Jak słyhać, wogóle z kraju odbywa się obecnie znaczny wywóz nierogaczyny na zachód. Spodziewać się należy, że miarodajne czynniki rozciągną nad nim energiczną kontrolę i zapobiegą poważnym niedomaganiom aprowizacyjnym, jakie wywóz pociągnął za sobą może w najbliższym okresie czasu.

Adaptacje w teatrze miejskim. Sezon operowy kończy się dn. 15 b. m., a otwarcie nowego sezonu teatralnego ma nastąpić dn. 31 b. m. Czas wolny od przedstawień użytkowany zostanie na gruntowne oczyszczenie i najkonieczniejsze adaptacje wnętrza gmachu, szczególnie zaś w garderobach artystów, które poddano dokładnemu zbadaniu. Celem uprządkowania i rozsegregowania rekwizytów i kostymów oddano na użytek teatru budynek poszkolny przy pl. św. Ducha, gdzie dotychczas znajdował się podręczny skład dekoracji. Znajdą tam pomieszczenie składy kostymów, pracownia krawiecka i stolarska oraz pralnia. — Dzięki użyciu powyższego budynku na cele teatru w hali pomaszynowej obok kościoła św. Krzyża znajdzie się dosyć miejsca i będzie tam pomieszczone meblarnia.

Wykrycie sprawców wielkiej kradzieży. Przed paru dniami doniesiliśmy o włamaniu do mieszkania p. Ewy Świdrowskiej przy ul. Floryańskiej 1. 11 i okradzeniu jej na kwotę około 12.000 kor. Dzięki energicznemu śledztwu policyjnemu udało się wczoraj władzom bezpieczeństwa ująć sprawców. Aresztowano dwu znanych krakowskich złodziei Mitkę i Kozłowskiego. Większą część skradzionych pieniędzy udało się bandytom odebrać. Dalsze śledztwo w toku.

Skład obuwia z tektury. Niedawno doniesiliśmy, iż komisarz targowy, p. Tomaszewski, skonfiskował na Kazimierzu i na Stradomiu kilka tysięcy trzewików tekturowych sprowadzanych z Królestwa Polskiego i sprzedawanych w całej Galicji po cenach wysokich. Sprawę oddano krajowemu sądowi karnemu, gdzie toczy się śledztwo przeciwko handlarzom, których aresztowano. Osoby, które padły ofiarą ich oszustwa, winny się zgłaszać celem podania informacji i określenia wysokości swoich pretensji w biurze sędziego śledczego w gmachu sądu krajowego karnego przy ul. Senackiej w godzinach przedpołudniowych.

Cuda okulistyki. Poznaliśmy p. Władysława Czyżewicza, inspektora kolei ze Stanisławowa, który przybył do Krakowa dla odbycia operacji ocznej, zdjęcia katarakty, która spowodowała 4-letnią zupełną ciemnotę. Operacji dokonał prymaryusz szpitala św. Łazarza Dr Wincenty Witaliński. Można sobie wyobrazić radość pacjenta i liźnej jego rodziny, która po czterech latach straszego kalectwa powitała ojca i dziadka w zdrowiu, którym odbarzył go dzielnny lekarz krakowski. Widzieliśmy p. Czyżewicza, zdążającego pociągami do swej ewakuowanej do Suchy dyrekcji, gdzie swym towarzyszom podróży opowiadał o szczęściu, o którym już nie marzył. Pierwszym świadkiem rozczulającej wprost sceny była żona lekarza Dra Witalińskiego. Minął ozwierciec i lipiec, nie wiedział o tem nikt oprócz uszczęśliwionej rodziny. Niech więc tą drogą dowie się o tem społeczeństwo, posiadające w swem gronie tak dzielne siły lekarskie.

Z Polski i ze świata.

Z Kielc. Niezadługo ma być otworzony przy miejscowym szpitalu Czerwonego Krzyża oddział osobny dla legionistów. Adaptacje konieczne baraków po dragonach rosyjskich, gdzie oddział szpitalny znajdzie pomieszczenie, spowodują opóźnienie urzęczywistnienia tego pożytecznego projektu. — Na posiedzeniu komitetu doradczego przy magistracie rozpatrywano sprawę budowy kąpieli ludowych, sprawę, która od kilku lat jest tematem narad magistrackich. Z podatku mieszkaniowego pokryć zapewne będzie można wydatki urządzenia kąpieli ludowych. Dzięki temu stosunki higieniczne, nader opłakane niewątpliwie znacznie się polepszą.

Z Plockiego. Po zawieszeniu działalności Komitetu obywatelskiego potworzone zostały komitety poznańskie i wtedy powstał „Wydział Wiejski“ przy podkomitecie poznańskim w Plocku. Miał on na celu opiekę nad ludnością wsi i osad przedewszystkiem w powiecie plockim i sierpeckim, jako najwięcej zniszczonych w czasie wojny. Pobudowano barak dla bezdomnych, szereg schronisk i ochron dla dzieci bezdomnych. Przy kweście dla zebrania ziemniaków i słomy, dla zapewnienia przynajmniej prymitywnych warunków istnienia, wielką ofiarności okazywała ludność, nawet tacy, co sami potrzebowali wsparcia, służba folwarczna i t. p. W Plocku urządzono 2 schroniska-ochrony, w Raciążu i Drobinie po jednej, pomieszczono tam ogółem 709 dzieci. Wybudowano we wsi Wykowie wielki dom barakowy, który ma służyć na pomieszczenie szkoły elementarnej. Zajęto się losem rodzin po rezerwach. W Plocku znaczna liczba miejscowej inteligencji cierpi niedostatek. Przed paru miesiącami założono kuchnię dla inteligencji, która wy daje 150 obiadów płatnych i 100 bezpłatnych.

Odczyt o grobie Warneńczyka. „Kuryer Warszawski“ donosi: Przybyły tu z Krakowa orientalista p. Jan Grzegorzewski wygłosił odczyt pod tytułem: „Jak odkrył grób Warneńczyka?“. Przedstawiwszy na wstępie treść swymi rysami sytuację dziejową, z której się wyłoniła kawałek warneńska, oraz opisał przebieg wyprawy, której kapitałne plany przypadek tak szybko i nagle w niebezpieczeństwo obrócił, przeniósł mowa umysł słuchaczy hen, na skalę równą, gdzie obok starożytnych mogli traktów, wznosił się tajemniczy grobowiec, przez tureckiego strażnika; poczem rozwinął barwne szaty legend, które lud tameczny przystajął postaci „męża z uciętą głową“. Ciekawy był opis rozkopania grobu przez tłum — w czasie w chwili, gdy badacz-orientalista tworzy swoją śmiałą hipotezę, że owo mauzoleum jest grobem Warneńczyka. Opowiedziawszy pokrótce, jak się to przypuszczenie stało dla niego pewnikiem, prelegent jeszcze raz wspominał o nieudanej wyprawie, którą nazywa epopeją wspaniałą, tragiczną i brzemionną w następstwie, i zakończył odczyt krzepiącym serca słuchaczy akordem na cześć altruizmu i bohaterstwa — tych dwóch odwiecznych pięknych rysów rycerstwa polskiego.

Z Kowia donoszą: Pociągi między Lublinem a Kowlem kursują jak dotąd, a komunikacja jest dozwolona dla osób prywatnych bez żadnych przeszkód. Wszystkimi uchodźcami, przybywającymi tu z okolic Łucka i Dubna, zajęto się jak najlepiej i dzięki wsparciu wiedeńskiego „Aliansu“, otworzono tu dla nich bezpłatne kuchnie i herbariarnie. Wielu uchodźców żydowskich w ostatnich czasach znalazło tu robotę przy żniwach w polu i wcale nieźle utrzymani. Prawie codziennie przewożą przez nasze miasto liczne transporty jeńców rosyjskich, odsyłanych do Austrii.

Wystawa Legionów w Bernie Szwajc. Zamknięta dnia 10 z. m. wystawa Legionów w Zurichu przeniesioną została do Berna i znalazła pomieszczenie w wielkiej sali koncertowej, oraz w sąsiednim „foyer“ jednego z najokazalszych budynków rezydencji szwajcarskiego rządu, w t. zw. Kasynie. Na głównej ścianie w głębi galerii, umieszczono w górę z trzech części składający się, czerwonawą sepią wykonany, wielki monumentalny fryz Jana Renubowskiego. Na ośmiu podłużnych ścianach, po dwa naprzeciw siebie, rozmieszczone zostały obrazy Malczewskiego, Wojciecha Kossaka, Aksentowicza, Rozwadowskiego, Uziembły, Janowskiego, Mehoffera, Gottlieba, Gumowskiego, Maszkowskiego, Rozwadowskiego i Janowskiego, Śmigłego i Jastrzębowski, Skotnickiego, Rozwadowskiego, Kossaka, Uziembły. Oprócz wielkiego fryzu Rembowski, blisko 30 utworów przybyło na wystawę berneńską w stosunku do zurychskiej. Są to zwłaszcza akwarelowe portrety Wyczółkowskiego, obrazy Janowskiego, Rozwadowskiego i in.

Humor złodzieja. Pisma wiedeńskie donoszą: W Oldenburgu pewien wieśniak chował w kurniku 19 kur zwycajnych i jedną karzełkowatą. W nocy skradziono mu owe 19 kur, a pozostawiono tylko ową nierozwiniętą, przyczem złodziej umieścił jej na szyi kartkę z napisem: „Nicht geignet. Allgemeine Körperschwäche“.

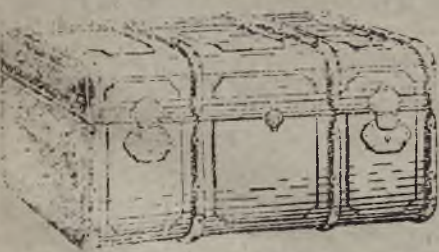
Bajki o Palestynie. B. kor. donosi z Konstantynopola: Ze strony miarodajnej ogłoszono następujące oświadczenie: Od pewnego czasu prasa ententy, jakoteż pewne organa prasy amerykańskiej rozpuszczają fantazyjne wiadomości, które rzekomo otrzymały od byłego ambasadora Stanów Zjednoczonych w Konstantynopolu, Morgenthaua jakoby wymieniony ambasador prowadził rokowania z rządem otomańskim celem osiągnięcia sprzedaży Palestyny na rzecz syjonistów. Według tych samych doniesień wielki rabin miał być desygnowany na ambasadora tureckiego w Waszyngtonie dla pertraktacji co do warunków sprzedaży. W końcu miał mu zaproponować rząd turecki stanowisko ministra rolnictwa przy zachowaniu stanowiska ambasadora.

Rząd cesarski powatpiewa, by p. Morgenthau, który do niedawna zajmował tak ważne stanowisko ambasadora mocarstwa, mógł być złożony podobne oświadczenia, które nie tylko są śmieszne, ale odzwierciedlają anomalny stan duchowny. Ponieważ jednakże Morgenthau dotąd nie popieszył z zaprzeczeniem kłamstwom, które w jego imieniu są rozgłaszane, rząd otomański uważa za wskazane poinformować opinię publiczną, że doniesienie to nie polega na prawdzie i jest w całości wymysłem.

Firma: **JÓZEF MASSAR**

W KRAKOWIE,
ul. Floryańska L. 15

Poleca na sezon letni: Jedwabie, płótna, batysty, zefiry itd. Gotową konfekcję dla pańienek i chłopców. Magazyu otwarty od 7-mej rano do 1-szej w południe, od 3-ciej popołudniu do 7-mej wieczór.

NAJWIĘKSZY
FABRYCZNY
SKŁAD

:-: KUPRÓW, WALIZ, TORB, NECESERÓW :-:
TOREBEK damskich © PORTMONETEK © PŁASZCZY gumowych
©©©© PARASOLI, © PAPIEROŚNIC, © PORTFELI. ©©©©

Anastazy FRONCZ
Kraków, FLORYAŃSKA L. 17.